

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

2012.05.08
D.05.2012
[Signature]

FB-6.431.1.7.2012.4.MH

Szczecin, dnia 28 maja 2012 r.

**Pan
Marek Zawadzki
Wójt Gminy Dygowo**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4, art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) w dniach od 26 do 30 marca 2012 r. została przeprowadzona kontrola planowa w trybie zwykłym w Urzędzie Gminy Dygowo, ul. Kolejowa 1, 78 – 113 Dygowo oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dygowie, ul. Kolejowa 1, 78 – 113 Dygowo. Kontrolę przeprowadzili: Monika Hawryluk – starszy inspektor (kierownik zespołu kontrolującego) oraz Ewelina Pluciennik – inspektor wojewódzki z Wydziału Finansów i Budżetu Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w oparciu o upoważnienia nr: 1.7/1/2012 oraz 1.7/2/2012 z dnia 21 marca 2012 r. Kontrolę dokonano w zakresie: prawidłowości wykorzystania dotacji celowej otrzymanej w 2011 r. na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym „stypendium szkolne” oraz prawidłowości prowadzenia ewidencji księgowej i windykacji należności budżetu państwa w okresach świadczeniowych: 2008/2009, 2009/2010 oraz 2010/2011.

1. Działania Gminy Dygowo związane z udokumentowaniem poniesionych wydatków dotyczących wykorzystania dotacji celowej w 2011 r. na dofinansowanie świadczeń

pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym „stypendium szkolne” (realizowane przez Urząd Gminy Dygowo), ocenia się **pozytywnie**.

2. Czynności dotyczące prowadzenia ewidencji księgowej wraz z procesem windykacji należności budżetu państwa z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w okresach świadczeniowych: 2008/2009, 2009/2010 oraz 2010/2011 (realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dygowie), ocenia się **pozytywnie z uchybieniami**.

Ogólna ocena skontrolowanej działalności – pozytywna.

Wskazana powyżej ocena została oparta na następujących ustaleniach.

- 1) Dotacja celowa przyznana w ramach działu 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, rozdziału 85415 – Pomoc materialna dla uczniów, na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym „stypendium szkolne”.

Wojewoda Zachodniopomorski zarządzeniami nr 169/2011 z dnia 31 marca 2011 r. oraz nr 625/2011 z dnia 11 października 2011 r. przyznał Gminie Dygowo dotację celową w łącznej wysokości **76.254,00 zł**, w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, rozdziale 85415 – Pomoc materialna dla uczniów, § 2030 – Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin. Środki te przeznaczone zostały na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym – zgodnie z art. 90d i art. 90e ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.). Przyznaną kwotę dotacji Wojewoda Zachodniopomorski przekazał w trakcie roku na rachunek Gminy.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Dygowo ustalony przez Radę Gminy w Dygowie, na podstawie art. 90f ustawy o systemie oświaty, uchwałą nr XXIII/149/05 z dnia 23 marca 2005 r. W powyższym Regulaminie określono w szczególności:

- rodzaje pomocy materialnej o charakterze socjalnym i osoby uprawnione do korzystania z pomocy,
- formy pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendium szkolne, zgodnie z art. 90d ust 2 – 6 oraz zasiłki szkolne, zgodnie z art. 90e ust. 2 ustawy o systemie oświaty),

- tryb i sposób przyznawania oraz wstrzymywania i cofania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym,
- wysokość stypendium oraz okresy i formy płatności pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

W celu zbadania zasadności przyznania świadczenia oraz poprawności wykorzystania otrzymanej dotacji, kontrolujący, za pomocą doboru losowego z interwałem, spośród wszystkich uczniów, którzy złożyli wnioski o przyznanie świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym „stypendium szkolne” na rok szkolny 2010/2011 (świadczenie w okresie 01.01. – 30.06.2011 r.) oraz na rok szkolny 2011/2012 (świadczenie w okresie 01.09. – 31.12.2011 r.), dokonali wyboru 46 akt uczniów. Spośród skontrolowanych akt stypendystów:

- 23 uczniom wydano decyzje przyznające świadczenie pomocy materialnej „stypendium szkolne” w okresie od lutego do maja 2011 r. oraz w czerwcu 2011 r.,
- 1 uczennicy przyznano świadczenie na okres od stycznia do czerwca 2011 r. – w związku z rozpatrzeniem odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Koszalinie uchylono zaskarżoną decyzję w części dotyczącej terminu przyznania stypendium i orzeczono przyznanie stypendium od 01.01. do 30.06.2011 r.,
- 6 uczniom wydano decyzje o nieprzyznaniu świadczenia o charakterze socjalnym „stypendium szkolne”, w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 8 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.),
- 16 uczniom wydano decyzje przyznające świadczenie pomocy materialnej „stypendium szkolne” w okresie od września do grudnia 2011 r.

Spośród wylosowanej próby, 40 stypendystom przyznano świadczenie pomocy materialnej „stypendium szkolne”, co stanowi 17,54 % liczby uczniów otrzymujących powyższe świadczenie w 2011 r. w ramach badanej populacji. Ponadto kontrolujący sprawdzili przedstawione akta wylosowanych stypendystów poprzez: zbadanie formalne złożonego wniosku wraz z wymaganą dokumentacją (oświadczenia o dochodach), zasadność i wysokość przyznania stypendium szkolnego, zgodnie z uchwalonym Regulaminem przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz potwierdzenie wypłaty środków finansowych.

W wyniku kontroli przedstawionych akt stypendystów, ustalono, że w 2011 r. świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym „stypendium szkolne” zostały przyznane

wszystkim uczniom w formie świadczenia pieniężnego, zgodnie z art. 90d ust. 5 ustawy o systemie oświaty. Według wyjaśnienia złożonego przez Pana Marka Zawadzkiego - Wójta Gminy Dygowo, wynika, iż „W okresie funkcjonowania systemu stypendialnego w szkołach były prowadzone rozmowy z rodzicami dotyczące tej formy pomocy. Rodzice apelowali o wprowadzenie formy świadczenia pieniężnego, z uwagi na utrudnienia i niedogodności związane ze zbieraniem faktur....”. „Należy wyjaśnić, że przepisy prawa powszechnie obowiązującego nie przewidują żadnych wymogów odnośnie sposobu i trybu udzielania stypendium szkolnego, kompetencje te należą do organu prowadzącego. W związku z powyższym, Wójt Gminy zgodnie z art. 90d ust. 5 uznał, że najlepszą formą realizacji pomocy socjalnej dla uczniów i młodzieży jest pomoc udzielona w formie świadczenia pieniężnego.”.

(dowód: akta kontroli str. nr 17)

Na podstawie zbadanej próby ustalono, że Gmina Dygowo w 2011 r. przyznała świadczenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym „stypendium szkolne” zgodnie z art. 90d ustawy o systemie oświaty oraz ustalonym przez Radę Gminy w Dygowie Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Dygowo. Środki finansowe zostały wypłacone gotówką pełnoletnim stypendystom lub prawnym opiekunom, potwierdzając odbiór pieniędzy na listach wypłat. W jednym przypadku Gmina wypłaciła część kwoty stypendium przelewem.

Łącznie w 2011 roku na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, Gmina Dygowo wydatkowała kwotę w wysokości **93.418,00 zł**, z tego:

- 53.558,00 zł – na wypłatę „stypendium szkolnego” w okresie od lutego do czerwca 2011 r. dla 123 uczniów (dla 6 uczniów od stycznia do czerwca 2011 r., po pozytywnym rozpatrzeniu odwołania do SKO),
- 37.320,00 zł – na wypłatę „stypendium szkolnego” w okresie od września do grudnia 2011 r. dla 105 uczniów,
- 2.540,00 zł – na wypłatę zasiłku szkolnego dla 9 uczniów znajdujących się przejściowo w trudniej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego (art. 90e ustawy o systemie oświaty).

Wykorzystana przez Gminę Dygowo w 2011 r. łączna kwota na realizację wypłat świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnych w wysokości **93.418,00 zł**, stanowiła: środki własne Gminy – **18.683,60** (tj. 20,00%) zł oraz dotację – **74.734,40 zł** (tj. 80,00%). Niewykorzystaną część dotacji w wysokości **1.519,60 zł** zwrócono na konto Wojewody Zachodniopomorskiego dnia 30 grudnia 2011 r.

Wykaz skontrolowanych akt stypendystów, którym przyznano w 2011 r. świadczenie pomocy materialnej o charakterze socjalnym „stypendium szkolne” zawarty jest w tabeli nr 1 stanowiącej akta kontroli.

Gmina Dygowo prowadzi wyodrębnioną ewidencję księgową środków pochodzących z przedmiotowej dotacji.

(dowód: akta kontroli od str. nr 14 do 16 oraz od 18 do 39)

- 2) Prowadzenie ewidencji księgowej oraz windykacja należności budżetu państwa z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zadłużenie z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z odsetkami oraz z tytułu zaliczki alimentacyjnej na koniec 2011 r. wykazane w ewidencji księgowej na kontach rozrachunkowych 221 i 240 wyniosło łącznie 899.458,68 zł, z tego: 494.087,35 zł – należność główna z funduszu alimentacyjnego, 87.972,35 zł – odsetki oraz 317.398,98 zł – zaliczka alimentacyjna. Kwoty zadłużenia wykazane w ewidencji księgowej zgodne są ze sprawozdaniem Rb – 27ZZ za okres od początku roku do końca IV kwartału 2011 roku oraz z wysokością zadłużenia wynikającą z rejestrów dłużników z tytułu zaliczki i funduszu alimentacyjnego na koniec 2011 r.

W 2011 r. wyegzekwowano od dłużników alimentacyjnych łącznie kwotę 39.825,02 zł, z tego: 35.202,34 zł – fundusz (należność główna) + odsetki w kwocie 1.967,17 zł oraz 2.655,51 zł – zaliczka alimentacyjna.

(dowód: akta kontroli od str. nr 40 do 113)

W celu dokonania oceny działań wobec dłużników alimentacyjnych zobowiązujących ich do zwrotu zaległości z tytułu wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego w trzech okresach świadczeniowych, kontrolujący za pomocą doboru losowego, dokonali wyboru 22 akt dłużników, spośród 53, którzy posiadali zadłużenie na koniec 2011 r. (co stanowi 41,51%). 11 z wylosowanych nie jest mieszkańcami Gminy Dygowo, w związku z czym po każdorazowym wydaniu decyzji przyznającej świadczenie z funduszu

alimentacyjnego, kierowano wnioski do Gminy właściwej dłużnika o podjęcie działań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r., Nr 1 poz. 7 ze zm.). Wobec pozostałych 11 skontrolowanych akt dłużników ustalono, iż Gmina wykonuje czynności zobowiązujące dłużnika alimentacyjnego do zwrotu zaległości wynikające z art. 4 i 5 powyższej ustawy.

Zestawienie czynności windykacyjnych wobec skontrolowanych dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego zawarte jest w tabeli nr 2 stanowiącej akta kontroli.

(dowód: akta kontroli od str. nr 114 do 117)

W stosunku do dłużników znajdujących się w wylosowanej próbie i posiadających zadłużenie w okresach świadczeniowych 2008/2009 oraz 2009/2010, do dnia zakończenia kontroli były wystawione wszystkie decyzje o zwrocie wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Za ostatni okres świadczeniowy 2010/2011 wystawiono 16 decyzji zobowiązujących dłużnika do zwrotu należności, w stosunku do trzech wszczęto z urzędu postępowanie administracyjne, a pozostałych trzech nie posiadało zadłużenia w badanym okresie.

W przypadku dalszego nieuregulowania należności przez dłużnika, po uprawomocnieniu się decyzji, w większości wystawiano upomnienia, a następnie tytuły wykonawcze, zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229 poz. 1954 ze zm.).

Jednakże w toku kontroli stwierdzono uchybienia polegające na niewystawieniu wszystkich decyzji, upomnień oraz tytułów wykonawczych dla wylosowanej próby dłużników. W związku z powyższym, kontrolujący zwrócili się z zapytaniem do Pani Wiolety Dzwolak - Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dygowie o wyjaśnienie przyczyn brakujących działań egzekucyjnych wobec dłużników alimentacyjnych. Według złożonego wyjaśnienia *„brak działań egzekucyjnych wobec wymienionych dłużników alimentacyjnych wynika z faktu, iż pracownik odpowiedzialny za wykonywanie powyższych czynności nie dopełnił części obowiązków. Został pouczony i aktualnie uzupełniono dokumentację dotyczącą 7 akt dłużników, tj. wystawiono:*

- a) 7 decyzji administracyjnych o zwrocie wypłaconych świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego, z tego: 3 za okres świadczeniowy 2009/2010 oraz 4 za okres świadczeniowy 2010/2011,*

- b) 2 upomnienia, z tego: 1 za okres świadczeniowy 2008/2009 oraz 1 za okres świadczeniowy 2009/2010,
- c) 2 tytuły wykonawcze za okres świadczeniowy 2009/2010 (1 tytuł wykonawczy nie został wysłany do tej pory z powodu ustalania faktycznego adresu miejsca zamieszkania celem uniknięcia zwrotu tytułu. Aktualnie ustalone jest miejsce pobytu i tytuł wykonawczy z aktualnymi danymi został wystawiony).

W przypadku braku wpłat zgodnie z wydanymi decyzjami zostaną w terminie wystawione upomnienia, a następnie wszczęte postępowanie egzekucyjne."

(dowód: akta kontroli od str. nr 118 do 138)

Do dnia zakończenia kontroli, w stosunku do dłużników znajdujących się w wylosowanej próbie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dygowie nie wystawił:

- a) upomnień - trzem dłużnikom posiadającym zadłużenie za okres świadczeniowy 2009/2010,
- b) tytułów wykonawczych - jednemu dłużnikowi za okres świadczeniowy 2008/2009 oraz czterem za okres 2009/2010.

Ponadto za ostatni okres świadczeniowy 2010/2011 wystawiono 12 upomnień, a w stosunku do 7 dłużników zostaną wydane po uprawomocnieniu się decyzji administracyjnych. Następnie w przypadku braku uregulowania należności zostaną wystawione tytuły wykonawcze.

Wykaz decyzji, upomnień oraz tytułów wykonawczych wystawionych dla skontrolowanych dłużników alimentacyjnych posiadających zadłużenie z tytułu funduszu alimentacyjnego w okresach świadczeniowych: 2008/2009, 2009/2010 oraz 2010/2011 zawarty jest w tabeli nr 3 stanowiącej akta kontroli.

(dowód: akta kontroli od str. nr 139 do 141)

Na podstawie skontrolowanych 22 akt dłużników, stwierdzono, iż tylko jeden spłacił swoje zadłużenie z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres 2008/2009.

W związku z ustaleniami zawartymi w przedmiotowym wystąpieniu, **zalecam** - po zakończeniu danego okresu świadczeniowego, niezwłocznie:

- wszczęcie postępowania administracyjnego z urzędu dotyczącego zwrotu przez dłużnika świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zgodnie z art. 61 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.),
- wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. nr 1, poz. 7 ze zm.),
- w przypadku dalszego nieuregulowania należności przez dłużnika, po uprawomocnieniu się decyzji, wystawianie upomnień, a następnie tytułów wykonawczych, zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229 poz. 1954 ze zm.).

O sposobie wykorzystania uwag i wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę powiadomić mnie (za pośrednictwem Wydziału Finansów i Budżetu ZUW) w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wiadomości:

Wydział Nadzoru i Kontroli ZUW

